

TMUN'2024

KALKINMA KOMİTESİ

HAZIRLAYAN: Ada Arıstak, Ata Yaman Gemici

İÇİNDEKİLER

Genel Sekreterin Mesajı.....	4
Komitenin Tarihçesi ve Yapısı.....	5
Gündem 1- <u>Avrupa Yeşil Antlaşması'nın Uygulanmasındaki Zorlukların İncelenmesi</u>	
Problemin Tanımı.....	5
Kavram Sözlüğü.....	6
Problemin Tarihçesi ve Zaman Şeridi.....	6
Problemin Güncel Durumu.....	8
Problemde Rol Oynayan Aktörler.....	9
Bildiri Teklifinin Yanıtlaması Gereken Sorular.....	9
Araştırma Önerileri.....	9
Kaynakça.....	9
Gündem 2- <u>Covid 19'dan Sonra Avrupa</u>	
Problemin Tanımı.....	11
Kavram Sözlüğü.....	11
Problemin Tarihçesi ve Zaman Şeridi.....	12
Problemin Güncel Durumu.....	12

Problemde Rol Oynayan Aktörler.....	13
Bildiri Teklifinin Yanıtlaması Gereken Sorular.....	13
Araştırma Önerileri.....	13
Kaynakça.....	14

Genel Sekreterin Mesajı

Değerli Katılımcılar,

20-21-22 Ocak 2024 tarihlerinde gerçekleştireceğimiz TAKEV Model Birleşmiş Milletler Konferansı'nın dördüncü resmi oturumunda yönetim ekibimiz adına sizleri ağırlamaktan onur duyuyoruz. Geçmiş yıllara dayanan deneyimlerimizin, bu yılki konferansımızı sizler için unutulmaz bir tecrübe haline getirmek için bize gerekli deneyimi sağladığına inanıyoruz ve önümüzdeki bu üç günü sizlerle paylaşacak olmaktan mutluluk ve heyecan duyuyoruz.

TMUN'24'ün yönetim ekibi olarak güncel ve düşündürücü gündem maddelerimizle tüm katılımcılarımız için ufuk genişletici bir konferans ortamı yaratmayı amaçlıyoruz. Azimli ve çalışkan akademik ekibimiz, güçlü bir tutkuya sahip oldukları konular üzerine odaklanarak güncel ve geniş kapsamlı komite ve gündem maddelerini ortaya çıkardı. Konferansımızda yeni fikirlere yoğunlaştırıcı Genel Kurul Komitelerinden dinamik krizlere kadar uzanan 10 komitemiz arasından delegelerimizin kendilerine uygun bir komite bulacaklarına gönülden inanıyoruz.

Çalışkan ve özverili delegelerimizden yenilikçi fikirler görmeyi heyecanla bekliyor ve tüm katılımcıların modern dünya problemlerine farklı bakış açıları kazanmış olarak konferanstan ayrılmalarını umut ediyoruz.

Saygılarımla,

TMUN'24 Genel Sekreteri- Elif Ayşe Yıldız

KOMİTENİN TARİHÇESİ VE YAPISI

Merkezi New York'ta olan ve 166 ülkede yerel hükümetlerle çalışmalarını kolektif olarak yürüten Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP: United Nations Development Programme), 22 Kasım 1965 yılında EPA (Teknik Yardım Genişletilmiş Programı) ve Birleşmiş Milletler Özel Fonu'nun birleşmesiyle kurulmuştur. Program, Binyıl Kalkınma Hedefleri'ne ulaşmaları için birçok gelişmekte olan ülkeye fonlar yoluyla yardımcı olur; kriz atlatma ve önleme, enerji ve çevre, demokratikleşme, yoksulluğun azaltılması vb. temel konuların anlaşılması için türlü çalışmalar yürütür. Buna ek olarak UNDP her yıl ülkelerin kalkınma sürecini değerlendiren ve bunları göz önüne seren İnsani Gelişme Raporu(Human Development Report)nu küresel ve bölgesel bazlı olmak üzere yayınlar. 115 ülkeye hızlı kalkınma için hızlandırıcı laboratuvarlarını kurmuşlardır ve 33 ülkede 2,4 milyon evin temiz ve sürdürülebilir enerjiye ulaşmasını sağlamışlardır. Başkanı Achim Steiner'dir. Türkiye'de henüz 26 ilde ofisi bulunmaktadır.

Gündem Maddesi 1: Avrupa Yeşil Antlaşması'nın Uygulanmasındaki Zorlukların İncelenmesi

PROBLEMİN TANIMI

İnsanoğlunun geçmişte çok fazla problem yaratmayan sera gazı üretimi Sanayi Devrimi'nden itibaren yaklaşık 4000 kat artarak 37 milyar tona ulaşmıştır. Fosil yakıt kullanımından dolayı açığa çıkan bu gazların Dünya'ya verdiği hasar İklim Değişikliği olarak adlandırılmıştır ve geri döndürülemez noktaya ulaşmış olmakla beraber yakında durdurulmaz ise Dünya'daki canlı türlerinin çoğunun neslinin tükenmesine yol açabilecektir.

Bu hasarın oluşumu üzerine Avrupa Birliği, 2050 yılına kadar Avrupa Birliği'ndeki 27 ülkenin enerjilerinin tamamını yenilenebilir kaynaklardan üretmesini hedefleyen Avrupa Yeşil Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşma ile sera gazı emisyonlarının sıfırlanması ve ekonomik büyümenin artmasıyla beraber fosil yakıtların doğaya verdiği zararın da çok geç olmadan durdurulması amaçlanmıştır. Avrupa Birliği bu amaç doğrultusunda tüm strateji ve politikalarını iklim değişikliği ekseninde belirlemeye karar vermiştir.

Avrupa Yeşil Antlaşması teoride iyi gözüken bir antlaşma olmasına rağmen AB'nin en büyük girişimlerinden biri olup Avrupa Birliği'ndeki ülkelerin; sanayi, enerji, ulaşım , tarım ve diğer pek çok alanlarda köklü değişiklikler yapmasını gerektirmektedir. Bu durum Avrupa Yeşil Antlaşması'nın uygulanmasında problemlere yol açmaktadır. Üye ülkelerin Avrupa Yeşil Antlaşması'nı planlanan şekilde tamamlamak için bir çözüm yolu bulması zorunludur. Bu durum , İtalya gibi İklim Değişikliği nedeniyle sular altında kalma veya çeşitli problemler yaşama ihtimali olan ülkeler için kritik konumdadır.

KAVRAM SÖZLÜĞÜ

Fosil Yakıt: Canlı kalıntıların milyonlarca yıl boyunca çözülmesi ile oluşan doğal kaynaklardır. Organik maddeler bu süre sonunda ham petrol, kömür, doğalgaz ve ağır yağlara dönüşür. Bu maddeler daha sonra yakılarak direkt olarak ısıya dönüştürülebilir ve içten yanmalı motorlar gibi yerlerde kullanılabilir ve elektrige dönüştürülebilirler. Bazı fosil yakıtlar yakılmadan önce kerosen, benzin ve propan gibi türevlere çevrilebilir.

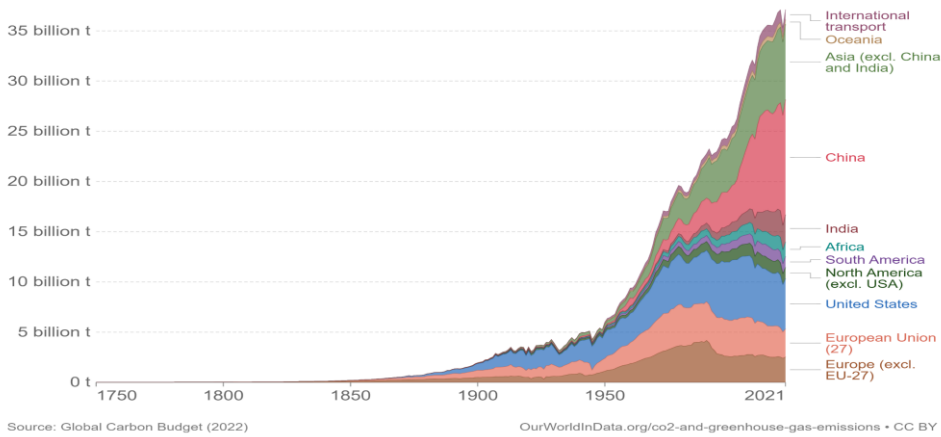
Avrupa Yeşil Antlaşması: İklim değişikliği sorununun ciddiyetinin üzerine Avrupa Komisyonu, sera gazı emisyonlarının 2050 yılında nötrlenmesini hedefleyen Avrupa Yeşil Antlaşması'nı öne sürdü. Enerji ile beraber ulaşım, inşaat ve gıda gibi alanları da kapsamak ile beraber plan, var olan yasaları iklim açısından tekrar değerlendirmek ve yeni yasalar oluşturmaktır. 2021 yılında 2030 yılındaki sera gazı üretiminin de 1990'a kıyasla %55 daha az olmasını söyleyen bir yasa çıkarmışlardır. 2050 ve 2030 yıllarındaki amaçlara ulaşmak için ortaya konulan "55 İçin Uygun" paketi ve CBAM gibi uygulamalar vardır.

CBAM: Eco-tariff, çevre kirliliğini azaltmak ve çevreyi iyileştirmek için konulan takas bariyerleridir. Bu takas bariyerleri büyük karbon ayakizleri olan veya gevşek çevresel yönetmelikleri olan ürünlere konulan bir ihracat ve ithalat vergisi şeklinde olabilir. Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) 2026'da efekt almaya başlayacak olan çimento gibi karbon yoğunluklu ürünlere konulacak bir eco-tariff'dir.

PROBLEMİN TARİHÇESİ VE ZAMAN ŞERİDİ

Annual CO₂ emissions by world region

This measures fossil fuel and industry emissions. Land use change is not included.

(ourworldindata.org , Annual CO₂ Emissions By World Region)

İnsanlığın fosil yakıt tarihi çok öncelerde ateşin keşfi ile başlasa da ilk büyük fosil yakıt kaynağı kömürdü. İlk kömür madenciliği izleri Çin’de yaklaşık 3000 yıl önce kömür madenciliği yapıldığını gösteriyor. Çinliler kömürü ısı, takas ve metal işlemeciliği için kullanıyorlardı.

Kömür ile başlasa da fosil yakıt tüketimi Sanayi Devrimi’ne kadar yavaş bir büyüme gösterdi. 18. yüzyılın ortalarında başlayan Sanayi Devrimi ile sera gazı üretimi hızla büyüyen bir ivmeyle artarak sadece 3 yüzyılda doğal gaz, petrol ve gelişmiş teknoloji ile beraber 2000 katına çıktı. Bu dönemdeki artışı inceleyen uzmanlar İklim Değişikliği ile ilgili uyarılarda bulundular fakat yenilenebilir enerji kullanımındaki hafif artışlar dışında bu uyarılar ciddiye alınmadı.

40 yıl içerisinde sera gazı üretimi iki kat artarak 36 milyar tona ulaştı. Araştırmalar iklim değişikliğinin hızla büyüdüğünü ve gelecekteki 1000 yıl için geri döndürülemez olduğunu gösterse de eğer sera gazı üretimi yakında durmaz ise durumun 100 milyonlarca insanın ve milyonlarca hayvanın neslinin tükenmesine yol açacağı şüphesizdir.

1968 yılında ECOSOC’un çevre sorunlarını ajandalarına eklemesi ile beraber ilk defa bu sorunlar büyük bir BM organı tarafından ciddi ilgi gördü. 1972 yılında Stockholm 'de tutulan BM Çevre Konferansı, Stockholm Deklarasyonu ve Eylem Planı’nda ilk defa iklim değişikliğine dikkat çekti ve devletleri uyardı.

İklim değişikliğinin etkilerinin belirginleşmesi ile duruma olan ilgi yavaşça arttı.1985 yılında Viyana Ozon Tabakasını Koruma Toplantısı yapıldı ve kabul edildi. 1987 yılında BM’nin 2000 Yılı ve Ötesine Çevreci Perspektif çerçevesini kabul etmesi ile bir kez daha durum önem kazandı ve sürdürülebilir kalkınma kavramı ortaya çıktı.

1989 yılında ozon tabakasının tekrar gündeme gelmesi ile IPCC(Intergovernmental Panel on Climate Change) kuruldu ve WMO ile UNEP’in yardımıyla 1989 yılında ilk defa dünya çapında uğraşlar sarf edildi. 1992 yılında Brezilya’da yapılan Çevre ve Kalkınma Konferansı çevreyi korumak için yeni bir çerçeve sundu ve UNFCCC yılın sonuna kadar 158 ülke tarafından imzalandı. 1997 yılında kabul edilen Kyoto Protokolü 1998 yılında imzaya açıldıktan sonra 2005 yılında yürürlüğe girdi.

Tüm global eforlara rağmen iklim değişikliğinin hiç olmadığı kadar hızlı kötüleşmesi üzerine Avrupa Komisyonu Avrupa Yeşil Antlaşması’nı öne sürmüştür. 2019 yılında Avrupa Konseyi tarafından kabul edilmiştir. 2020 yılında Avrupa Parlamentosu tarafından da destek almıştır. Avrupa Komisyonu başkanı Ursula von der Leyen Avrupa Yeşil Antlaşması’nın Avrupa’nın “Aydaki adam anı” olacağını belirtmiştir.

PROBLEMİN GÜNCEL DURUMU

Avrupa çok hızlı bir şekilde 1980 yılından itibaren dünyadaki ortalama ısınmanın 2 katı kadar ısındı. Özellikle 2022 yılındaki verileri baktığımızda, bu yıl birçok yerde en sıcak yıl olarak kaydedilmiştir. Yağışlar diğer yıllara oranla düşük olduğundan dolayı birçok ülkede buna bağlı olarak kuraklık meydana geldi. Bu sebeplerden dolayı 2022 yılında Avrupa Alpleri kaydedilen en büyük buzul kaybına uğradı.

BM Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), 2022 yılında yaşanan iklim krizi kaynaklı doğal afetlerin arttığını ve buna bağlı olarak insan yaşamına yönelik tehditlerin de arttığını açıkladı. WMO aynı zamanda son 8 yılda iklim değişikliğinin arttığını ve dünyanın çok hızlı ısındığını açıklayan bir Küresel İklim Raporu hazırladı. Bu raporda iklim değişikliğinin sebebi olan sera gazlarının aşırı fazla artması ile küresel değişikliklerin olduğundan bahsettiler. Ayrıca bu rapor, günümüzdeki teknolojiyi kullanarak yenilenebilir enerjiye geçişten bahsetmekte ve bunun gelişmiş teknolojiler ile mali olarak uygunluğuna ve uygulanabilirliğine vurgu yapılmaktadır.

WMO ayrıca karbondioksit, metan ve azot oksit gazlarının 2021 yılında rekor seviyede olduğunu ve hala da artmaya devam ettiğini açıkladı. Bu duruma bağlı olarak deniz seviyelerindeki yükselme hem Grönland ve Antarktika buzullarındaki kayıptan hem de okyanus hacimlerinin artan ısı sebebiyle genişlemesinden dolayı canlı yaşamında tehdit oluşturuyor.

2022 yılındaki diğer veriler, özellikle Doğu Akdeniz ve Güney Arktik gibi bölgelerde okyanus yüzeyindeki ısınma oranlarının, dünya ortalamasının 3 katından daha fazla olduğunu gösteriyor.

Ayrıca küresel fosil yakıt kullanımı son birkaç yılda oldukça hızlı bir artış gösterdi. Yenilenebilir Enerji 2022 Küresel Durum Raporu'nun bulguları rüzgâr ve güneş enerjilerinin son 10 yılda hala beklenen düzeye ulaşmadığını gösteriyor. Elektrik gibi sektörlerde yenilenebilir enerji kullanımında artış olsa da talep karşılama konusunda sorunlar yaşanıyor.

Bunlara bağlı olarak iklim aktivistleri tarafından 2018 yılında Birleşik Krallık' ta başlatılan Yok Oluş İsyanı, hükümetlerin eyleme geçmesi amacıyla yapılan bir eylemdir. İklim krizinin önüne geçmek için başlatılmış küresel bir çevre harekâtı olarak anılır. Aktivistler bu amaç doğrultusunda acil bir eylem ve bunun önemini aşılma için çalışmaktadır. 2021 yılında önce İsviçre'de iklim değişikliği doğrultusunda ardından da bir fosil yakıt çıkarma araştırmasına karşı Cambridge'de eylemler düzenlediler.

İklim aktivistleri bunun gibi sayısız eylem ve hareket düzenlemiş ve hala düzenleme devam etmektedirler.

11 Aralık 2019 tarihinde onaylanan Avrupa Yeşil Antlaşması'ndan sonra Avrupa Birliği Konseyi bu anlaşma ve amacı doğrultusunda çeşitli kararlar aldı. 10-11 Aralık 2020 tarihlerinde Avrupa Konseyi, sera gazı emisyonlarının 2030'a kadar 1990 seviyelerine kıyasla en az %55 oranında azaltımına yönelik hedefini onayladı. 5 Mayıs 2021 tarihinde uzlaşma metni onaylandı. Bu uzlaşma metni %55 net emisyon hedefini (2030 yılına kadar) , AB çapında bir iklim tarafsızlığı hedefini ve birkaç başka amacı içermektedir. Konsey, geçen yıl 7 Nisan 2022 tarihinde karbon tarımı ile ilgili alınan kararları da onayladı.

Avrupa Birliği Konseyi, Avrupa Yeşil Anlaşması doğrultusunda düzenli olarak karar almaya ve çözümler üretmeye devam ediyor. Fosil yakıt kullanımı ve küresel iklim değişikliği ele

alındığında bu hedef ve amacın uygulanması zorlaşıyor. 2050 yılına kadar bu amacı gerçekleştirmek için hızlı bir değişim gerekmektedir. Zaman, bu durumda önemli bir konumdadır.

PROBLEMDE ROL OYNAYAN AKTÖRLER

- WMO (Dünya Meteoroloji Örgütü)
- İlgili Avrupa Ülkeleri
- Yenilenebilir ve Fosil Enerji Şirketleri
- Avrupa Birliği
- Avrupa Komisyonu
- İklim Aktivistleri

BİLDİRİ TEKLİFİNİN YANITLAMASI GEREKEN SORULAR

- Avrupa Yeşil Anlaşması'nın 2030 ve 2050 yılları planlarını uygulamak için ne gibi önlemler alınabilir?
- 2050 yılında sera gazı emisyonlarının sıfıra inmesi için neler yapılmalıdır?
- Yenilenebilir enerjiye geçişin hızlanması için nasıl bir strateji izlenebilir?
- Yenilenebilir enerji kullanımını arttırmak için ekonomik olarak uygun bir plan hazırlanabilir mi?
- Yenilenebilir enerjiye bağımlı sanayi alanları ve bu alanlarda çalışan insanlara ne olacak?
- Amaç doğrultusunda Avrupa Birliği nasıl yasalar kabul etmelidir?

ARAŞTIRMA ÖNERİLERİ

- <https://www.ncei.noaa.gov/access/monitoring/monthly-report/global/202306#ref>
- <https://www.ucsusa.org/resources/barriers-renewable-energy-technologies>

KAYNAKÇA

<https://www.consilium.europa.eu/en/policies/green-deal/timeline-european-green-deal-and-fit-for-55/>

https://en.wikipedia.org/wiki/European_Green_Deal

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-61810571>

https://library.wmo.int/doc_num.php?explnum_id=11698

https://tr.wikipedia.org/wiki/Yenilenebilir_enerji

https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0klim_de%C4%9Fi%C5%9Fikli%C4%9Fi

<https://turkiye.un.org/tr/228930-d%C3%BCnya-meteoroloji-%C3%B6rg%C3%BCT%C3%BC-i%CC%87klim-de%C4%9Fi%C5%9Fikli%C4%9Finin-insani-ekonomik-ve-%C3%A7evresel-bedelleri-art%C4%B1yor>

<https://www.diplomasi.net/birlesmis-milletler-orgutu-bm/>

<https://en.wikipedia.org/wiki/OECD>

<https://cna.ca/2021/02/01/nuclear-and-renewables-must-work-together-for-a-clean-energy-future/>

https://tr.wikipedia.org/wiki/Birle%C5%9Fmi%C5%9F_Milletler_Kalk%C4%B1nma_Program%C4%B1

<https://ourworldindata.org/grapher/annual-co-emissions-by-region>

https://en.wikipedia.org/wiki/Industrial_Revolution

<https://en.wikipedia.org/wiki/Eco-tariff>

https://tr.wikipedia.org/wiki/Avrupa_Komisyonu

https://en.wikipedia.org/wiki/Carbon_Border_Adjustment_Mechanism

<https://www.dyballassociates.co.uk/a-brief-history-of-energy-coal#:~:text=The%20earliest%20references%20of%20coal,began%20to%20flourish%20around%20120BC.>

<https://www.un.org/en/chronicle/article/stockholm-kyoto-brief-history-climate-change#:~:text=In%201988%2C%20global%20warming%20and,public%20debate%20and%20political%20agenda.>

https://en.wikipedia.org/wiki/Extinction_Rebellion

https://en.wikipedia.org/wiki/Fossil_fuel#:~:text=Fossil%20fuels%20may%20be%20burned,gasoline%20and%20propane%20before%20burning.

Gündem Maddesi 2: Covid 19'dan Sonra Avrupa

PROBLEMİN TANIMI

Çok kısa bir süre içerisinde bütün dünyayı etkisi altına almış olan Covid 19 salgını beraberinde bütün dünyada bazı değişikliklere sebep olmuştur. Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkmış olan virüs kısa sürede yayılmıştır ve Mart 2020'de Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından "pandemi" ilan edilmiştir. Bu süreç sonucunda birçok ülkede özellikle ekonomi alanında pek çok sıkıntılar yaşanmış ve enflasyonda artışlar görülmüştür.

Hastalığın Avrupa ülkelerinde de çok fazla yayılmasından kaynaklı olarak Avrupa ülkeleri de bu durumdan fazlasıyla etkilenmişlerdir. Özellikle aşılardan ortaya çıkmasından önce; uluslararası pek çok ulaşım ve ticaret ya engellenmiş ya da kısıtlanmıştır. Bu durum da gelişmiş dünya ekonomileri dâhil birçok ülkeyi olumsuz anlamda etkilemiştir. Sokak yasakları ve aşılardan geliştirilmesiyle Covid 19 2023 Mayıs ayında 3 yılın ardından WHO tarafından Uluslararası Genel Sağlık Tehlikesi olmaktan çıkmıştır ve dolayısıyla tüm dünya bir iyileşme sürecine girmiştir. Hala günümüzde Covid 19 pandemisinin yol açtığı uluslararası olumsuz etkiler kendini göstermektedir. Kötü durumda olan Avrupa zorlu bir kalkınma süreci içerisinde.

KAVRAM SÖZLÜĞÜ

Enflasyon: Mal ve hizmet fiyatların genel düzeyinin sürekli olarak arttığı durumdur. Tek bir ürün veya kişiyi kapsamaz, belirli bir sürenin ortalamasıdır.

Covid-19 Pandemisi: Pandemi; çok geniş bir alanda yayılıp, bütün dünyayı etkisi altına alan salgın hastalıklardır. Koronavirüs pandemisi, 2019 yılının sonunda Çin'in Hubei bölgesinde, Vuhan'da ortaya çıkan virüs salgınıdır. Birçok ülkeyi etkisi altına almıştır ve çoğu ülkede karantina süreçleri veya çeşitli kısıtlamalar uygulanmıştır. Bu kısıtlamalar ile uluslararası ticaretin azalması sonucunda çoğu ülke ekonomik açıdan zor bir pozisyona girmiştir.

Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization): Birleşmiş milletlere bağlı küresel sağlık ile ilgili çalışmalar yapan uluslararası örgüttür. Covid 19 Pandemi sürecinde bağış toplama, halkı bilgilendirme, gözlem yapma ve koordinasyona yardımcı olma gibi katkılarda bulunmuştur.

Avrupa Merkez Bankası (AMB): Dünyanın en önemli merkez bankalarında biridir. Avrupa'daki 20 ülkenin ekonomilerini yürütmektedir. 1998'de merkezi Almanya'da kurulmuştur.

Eurostat (Avrupa İstatistik Ofisi): Avrupa Birliği'ne istatistiksel bilgi sağlamak amacıyla kurulan genel müdürlüktür.

PROBLEMİN TARİHÇESİ VE ZAMAN ŞERİDİ

Dünya tarihine bakıldığında insanlık birçok salgınla karşılaştı ve bunlarla mücadele etti.

Avrupa da farklı sebeplerden kaynaklanan pek çok salgın ve hastalıkla karşılaştı. 1300’lerde ortaya çıkan kara veba Avrupa’yı derinden etkileyen salgınlardan birisidir. Kara veba ile Avrupa nüfusu %30-60 oranında azaldı. 1520’li yıllarda “Yeni Dünya Çiçek Salgını” Avrupalıların Amerika’ya ilk gittiği dönemde görülmüş olup Avrupa’nın 1/3’nün ve Amerika nüfusunun %90’nın yok olmasına neden oldu. Sonrasında 1800-1900 yılları arasında görülen ve dünyayı 7 dalga ile etkisi altında alan kolera salgınında da Avrupa’da yüz binlerce insan öldü. 1900 yıllarında da İspanyol ve Asya gribi gibi salgınlarda da Avrupa’da milyonlarca insan hayatını kaybetti. 2000’li yıllara bakıldığında ise yine Avrupa’da pek çok hastalıkla mücadele edildiği görülüyor. Özellikle bu yıllarda görülen “Domuz Gribi” hem Avrupa’da hem de Dünya genelinde ölümlere sebep oldu. 2002-2003 yılları arasında görülen bu salgın ile Avrupa’da 2000’e yakın kişi hayatını kaybetti.

Avrupa geçmişten bu yana sayısız salgın ve hastalıkla mücadele etti ve bunların sonucunda da birçok ekonomik kriz ve enflasyon ile karşı karşıya kaldı. Bütün bu salgın ve krizler birbirleriyle bağlantılıdır. Bu salgınlarda ekonomik küçülmeler yaşandı, ölüm sayılarından dolayı tüketimde azalmalar görüldü ve üretimde de çeşitli sıkıntılar ile karşılaşıldı. Bunun sonucunda kıtanın çoğu ülkesinde, özellikle salgından daha fazla etkilenenlerde, enflasyonlar gözlemlendi.

İlk kez 1 Aralık 2019’da Çin’in Wuhan kentinde görülen Covid-19 virüsü, çok kısa bir sürede bütün dünyaya yayılmıştır. Avrupa kıtasındaki ilk vaka yaklaşık 1 ay sonra 24 Ocak 2020’de Fransa’da Bordeaux şehrinde görüldü ve Dünya Sağlık Örgütü(WHO) mart ayında salgının merkez üssünün Avrupa olduğunu açıkladı.

Salgın öncesinde de 2020 yılının ekonomik olarak pek parlak geçmeyeceği ön görülürken, Covid-19 salgını ile birlikte zaten var olan ekonomik bunalım daha da arttı. Ülkelerin aldığı önlemlerle birlikte pek çok ülke ekonomik açıdan zorluklar yaşadı. Pek çok gelişmiş ülkenin hem ithalat hem de ihracat oranları 2020 yılında belirli bir oranda azaldı.

Avrupa’daki gelişmiş ülkelere baktığımızda (Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya) 2019 yılındaki ekonomik büyüme oranlarından sonra 2020’de belirgin bir azalma yaşanmış fakat 2021 yılında tekrardan bir artış gözlenmiştir. Bu ülkelerdeki işsizlik oranlarına bakıldığında ise özellikle Almanya ve İngiltere’de 2020 yılındaki oranlar yüksektir.

PROBLEMİN GÜNCEL DURUMU

Covid-19 salgını döneminde Avrupa’da şirketlerin kârları enflasyonla birlikte güçlü bir şekilde arttı. Ancak şirketler şu anda Avrupa’daki talebin azaldığını fark etmeye başladı. Buna bağlı olarak ithalat oranlarının düşme olasılığı üzerinde duruluyor.

Avrupa'daki enflasyon oranlarının, 2023 yılına bakıldığında, 2020 yılından bu yana yüksek olarak seyrettiği görünüyor. Haziran 2023 tarihindeki raporlar bir önceki seneye göre Avrupa'da enflasyon oranlarının %5,5 arttığını gösteriyor. Eurostat'ın (Avrupa İstatistik Ofisi) son verilerine baktığımızda ise ağustos ayında %5,3'e düştüğü görülüyor ve enflasyonda düşüş olduğu anlaşıyor. Avrupa Merkez Bankası'nın (AMB) uyguladığı, faiz artırımını, bu sonuçlara bakıldığında, etkin rolü hafifleyebilir. Buna rağmen, AMB'nin bu yıl içinde bir kez daha faiz artırımını uygulaması bekleniyor. Bu olumlu gelişmelere rağmen Avrupa'da hala kalıcı enflasyon olma ihtimalleri yüksek durumda.

PROBLEMDE ROL OYNAYAN AKTÖRLER

- WHO (Dünya Sağlık Örgütü)
- Avrupa Merkez Bankası (AMB)
- Eurostat (Avrupa İstatistik Ofisi)
- Avrupa Ülkeleri

BİLDİRİ TEKLİFİNİN YANITLAMASI GEREKEN SORULAR

- Avrupa'da Covid-19 pandemi dönemi ve sonrasındaki ekonomik sıkıntılar nelerdir?
- Pandemi Avrupa'daki ülkeleri nasıl etkiledi? Ekonomileri nasıl etkilendi?
- Enflasyon ve kriz durumlarında ne gibi önlemler alınmıştır? Ülkeler ne gibi politikalar izleyerek bu durumu kontrol altına alabilir?
- Avrupa'daki enflasyon oranlarının kontrol altına alınabilmesi için neler yapılabilir?
- Avrupa'daki pandemi sonrası ithalat ve ihracat oranlarındaki düşüş için neler yapılabilir?
- İşsizlik oranları karşısında nasıl bir politika izlenebilir?

ARAŞTIRMA ÖNERİLERİ

- <https://deliverypdf.ssrn.com/delivery.php?ID=556009073006109083014126086069111078056081022041024036031040006027001032110091080007000102118071067042015065103000084089001119000115090091112119105004083021010107070106118000095076095&EXT=pdf&INDEX=TRUE>
- <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2058207>

KAYNAKÇA

https://tr.wikipedia.org/wiki/Avrupa%27da_COVID-19_pandemisi

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Pandemi>

<https://dergipark.org.tr/en/pub/selcuksbmyd/issue/69764/1017717>

[https://tr.wikipedia.org/wiki/COVID-](https://tr.wikipedia.org/wiki/COVID-19_pandemisi#:~:text=COVID%2D19%20pandemisi%20veya%20koronavir%C3%BCs,da%20ortaya%20%C3%A7%C4%B1kan%20vir%C3%BCs%20salg%C4%B1n%C4%B1d%C4%B1r.)

[19_pandemisi#:~:text=COVID%2D19%20pandemisi%20veya%20koronavir%C3%BCs,da%20ortaya%20%C3%A7%C4%B1kan%20vir%C3%BCs%20salg%C4%B1n%C4%B1d%C4%B1r.](https://tr.wikipedia.org/wiki/COVID-19_pandemisi#:~:text=COVID%2D19%20pandemisi%20veya%20koronavir%C3%BCs,da%20ortaya%20%C3%A7%C4%B1kan%20vir%C3%BCs%20salg%C4%B1n%C4%B1d%C4%B1r.)

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Salg%C4%B1n>

<https://www.economist.com/finance-and-economics/2023/08/31/europes-economy-looks-to-be-heading-for-trouble>

<https://tr.euronews.com/2023/08/18/euro-bolgesinde-yillik-enflasyon-temmuz-ayinda-yuzde-53e-geriledi>

<https://www.aa.com.tr/tr/dunya/avrupayi-kasip-kavuran-hastaliklar/1768707>

<https://theglobalobservatory.org/2020/04/how-has-who-responded-to-covid-19-pandemic/>

https://en.wikipedia.org/wiki/COVID-19_pandemic